

Světlo 44/1997

Jan Pavel II. při generální audienci 15. října 1997

Když se naplnil čas...

„Když se naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna narozeného z ženy“ (Gal 4,4). Mariánská úcta má základ v úchvatném božském rozhodnutí navždy spojit, jak připomíná apoštol Pavel, lidskou totožnost Božího Syna s jednou ženou, s Marií z Nazaretu. Tajemství Božího mateřství a Mariiny spolupráce vzbuzuje u věřících všech dob postoj chvály jak vůči Spasiteli, tak vůči té, která ho porodila v čase, a tak spolupracovala na vykoupení.

Další důvod vděčné lásky k blahoslavené Panně skýtá její všeobecné mateřství. Tím, že ji nebeský Otec zvolil za Matku všeho lidstva, chtěl zjevit takřka mateřskou dimenzi své božské něhy a své péče o lidi všech dob. Na Kalvárii Ježíš slovy: „Hle, syn tvůj... hle, tvá Matka“ dával již předem Marii všem, kteří přijmou radostnou zvěst spásy, a tak vytvářel předpoklady pro jejich synovskou lásku k ní. Křesťané jako Jan prodloužili úctou lásku Krista k jeho Matce tím, že ji přijali do svého života.

Evangelijní texty dosvědčují přítomnost mariánské úcty už na počátku církve. První dvě kapitoly evangelia svatého Lukáše, jak se zdá, shromažďují zvláštní pozornost k Ježíšově Matce, jakou jí věnovali křesťané obrácení ze židovství. Vážili si jí a žárlivě uchovávali její památku. Ve vyprávěních o dětství můžeme kromě toho vyhmátnout počáteční důvody mariánské úcty shrnuté do zvolání Alžběty: Požehnaná jsi nade všechny ženy. Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co jí bylo řečeno od Pána.

Stopy již rozšířené úcty v prvním křesťanském společenství jsou přítomny v Magnificat: Všechna pokolení mne budou blahoslavít. Tím, že křesťané vkládali do Mariiných úst takový výraz, uznávali jedinečnou velikost, jež bude hlášána až do konce světa. Kromě toho evangelijní svědectví, první formule víry a jeden úryvek ze svatého Ignáce antiošského dosvědčují zvláštní obdiv prvních obcí k Mariinu panenství úzce spojenému s tajemstvím vtělení. Janovo evangelium uvádí přítomnost Marie na počátku a na konci veřejného života jejího Syna. Z toho lze usuzovat, že mezi prvními křesťany bylo živé vědomí toho, jakou úlohu měla Panna Maria v díle vykoupení, v plné závislosti na Kristově lásce.

II. vatikánský koncil podtrhuje zvláštní charakter mariánské úcty a tvrdí: Marii, Boží milostí pro Syna vyvýšenou nad všechny anděly a lidi, církev právem uctívá zvláštní úctou jako svatou Matku Boží, která měla účast na Kristových tajemstvích. A pak, s odkazem na mariánskou modlitbu, z třetího století Pod ochranu tvou dodává, že tato zvláštnost se vynořuje

už od počátku. Vskutku už od nejstarších dob je blahoslavená Panna uctívána pod názvem Bohorodička a věřící se v modlitbách utíkají pod její ochranu ve všech nebezpečích a potřebách.

Toto tvrzení nachází potvrzení v ikonografii a v učení církevních Otců už od druhého století. V Římě, v katakombách svaté Priscily, lze obdivovat první vyobrazení Madony s dítětem, zatímco v téže době svatý Justin a svatý Irenej mluví o Marii jako o nové Evě, která vírou a poslušností napravuje nevěru a neposlušnost první ženy. Podle lyonského biskupa nestačilo, že Adam byl vykoupen Kristem, nýbrž bylo spravedlivé a nutné, aby Eva byla obnovena v Marii. Podtrhuje tím důležitost ženy v díle spásy a klade základ k neoddelitelnosti mariánské úcty od té, jež se vzdává Ježíšovi. A tak tomu bude ve všech křesťanských staletích.

Mariánská úcta byla na počátku vyjádřena invokací Panny Marie jako Theotokos. Titul, který dostal spolehlivé potvrzení po nestoriánské krizi efezským koncilem, který se konal v roce 431 po Kristu. Sama lidová reakce na obojaký a nerozhodný postoj Nestoria, který došel až k popírání Mariina božského mateřství, a následující radostné přijetí rozhodnutí efezského koncilu potvrzují, jak byla mezi křesťany zakořeněna úcta k Panně. Nicméně zvláště od efezského sněmu podivuhodně vzrostla úcta Božího lidu k Marii a projevovala se uctíváním, láskou, vzýváním a následováním. Dostala svůj výraz zvláště v liturgických svátcích, mezi nimiž už od pátého století zaujal zvláštní místo den Marie Theotokos, slavený 15. srpna v Jeruzalémě, který se pak stal svátkem Dormitio (Usnutí) nebo Nanebevzetí. Pod vlivem Jakubova protoevangelia byly kromě toho zavedeny svátky Narození, Početí, Obětování, které značně přispěly k tomu, že byly vyzdviženy některé důležité rysy Mariina tajemství.

Můžeme říci bez nadsázky, že mariánská úcta se nepřetržitě rozvíjela až do našich dnů. Střídalo se údobí rozkvětu s kritickými údobími. Nicméně ta pak měla často zásluhu na tom, že ještě více podporovala obnovu. Po II. vatikánském koncilu se ukazuje, že mariánská úcta se má rozvíjet v souladu s prohloubením tajemství církve a v dialogu se současnými kulturami, aby stále více zapouštěla kořeny do víry a do života Božího lidu, poutníka na této zemi.

Podle vatikánského rozhlasu

Od 16. října 1978, data volby Jana Pavla II., uplynulo 19 let. Den 19. výročí byl 6933. dnem pontifikátu. Z tohoto počtu 700 dní (+2 hodiny a 20 minut) čili 9,9 % strávil papež mimo Vatikán návštěvou 814 měst v 117 zemích včetně Itálie. Uskutečnil 80 zahraničních

pastoračních cest a 130 pastoračních návštěv v Itálii. Urazil při tom cestu dlouhou celkem 1 083 711 km. To představuje 27x cestu kolem zeměkoule a 2,7x vzdálenost Země-Měsíc.

Jako 263. nástupce sv. Petra jmenoval 137 kardinálů, 2500 biskupů. Vydal 12 encyklik a předsedal 10 synodům, z toho byl jeden mimořádný a čtyři speciální.

Při 103 slavnostních bohoslužbách prohlásil za blahoslavené 777 ctihodných a při 34 slavnostech prohlásil za svaté 279 blahoslavených (z toho tři v naší zemi).

Za svého pontifikátu navázal Jan Pavel II. diplomatické styky se 63 státy, v šest dalších případech tyto styky po dočasném přerušení obnovil. Založil papežskou radu pro Sahel, Latinskou Ameriku, Papežskou akademii pro život a sociální vědy a ustanovil Mezinárodní den nemocných a Mezinárodní den mládeže.

Ve dnech 21. – 25. ledna 1998 navštíví Jan Pavel II. Kubu. Této cestě přikládá Jan Pavel II. mimořádný význam. Kromě hlavního města Havany navštíví také města Santa Clara, Camaguey a Santiago de Cuba, kde všude bude celebrovat pontifikální mši pod širým nebem. Kubu navštívil letos v dubnu bostonský arcibiskup kardinál Francis Bernard Law. Jeho návštěva znamená určité zlepšení vztahu mezi Spojenými státy a Kubou. Podle kardinálova vyjádření bude papež v rozhovorech s představiteli kubánské komunistické strany usilovat o zlepšení vztahů mezi církví a státem na Kubě.

31. neděle v mezidobí – cyklus B

Myšlenka na neděli

Přikázání, nebo dar?

Zamyšlení nad úryvkem Mk 12,28-34

Milovat je víc než všechny oběti a dary.

Jeden ze zákoníků byl právě svědkem, jak Ježíš umlčel saduceje, kteří jej chtěli pokoušet svou nevěrou ve zmrtvýchvstání. To ho podnítilo k vlastnímu dotazu. Jeho otázka není tak záludná.

Někdy se lidé ptají spíše proto, aby se sami předváděli. Které přikázání je největší?

Ať už je úmysl tazatele jakýkoliv, Ježíš odpovídá, a to nejen jemu, ale i tobě, protože tato otázka míří k samé podstatě jeho radostné zvěsti. Dobře si zapamatuj dvě největší přikázání, která mají společného jmenovatele, a tím je láska. Na těch dvou přikázáních spočívá celý zákon i proroci.⁽¹⁾ Je v nich tedy obsaženo i celé desatero. Tvé tělo potřebuje mnoho přírodních zákonů. Tvá duše má jen jeden, a tím je láska. Láska je proto největším

příkázáním, protože je jediným smyslem tvé existence a základem všech tvých vztahů. Láska je zákonem tvého bytí.

Milovat celým srdcem znamená, že Bůh je tvou jedinou, ústřední radostí, na které spočívá každá jiná radost. Neznáš a ani nepotřebuješ vyhledávat jiná potěšení než ta, které jsou od něho a která opět vedou k němu, Původci a Pramenu všech skutečných radostí.

Milovat z celé mysli znamená, že Bůh je tím prvním a posledním, ke kterému se upíná tvá mysl. Kdykoliv se tvé myšlenky musí obrátit k něčemu jinému, tvá mysl jej bere vždy s sebou a vrací se, jak je to jen možné, opět ke svému jedinému a bezpečnému Středu.

Milovat ze vší síly znamená, že tvoje láska k Bohu je jedinou hybnou silou tvého jednání a snažení. Nic si nezaslouží tvého úsilí, co není s ním, v něm a pro něho.

Zdá se ti, že je to příliš mnoho? A ty myslíš, že je to ještě láska, máš-li pro něho jen zbylé drobky času, citu, myšlenek? Svou jedinou Lásku přece nemůžeš postavit do řady, aby si počkala, jestli pro ni něco vybude.

Tím, že Boha miluješ celým srdcem, prožíváš hloubku jeho lásky, která je silnější než smrt⁽²⁾. Tím, že jej miluješ celou myslí, otevírají se tvému poznání nejsvětější obzory Boží moudrosti. Tím, že jej miluješ ze vší síly, které jsi schopna, roste mocí božské milosti účinná síla tvé vůle. Boží láska tě proto žádá celou, aby tě celou zcela proměnila. Nebudeš již žít ty, ale bude v tobě žít Kristus.⁽³⁾

I tebe miluje Bůh celým svým srdcem, celou svou myslí, vší svou silou. O jeho lásku se nemusíš s nikým dělit. Je to jediná láska, která je dokonalá, protože nic nežadá pro sebe. Chce-li, abys ho milovala, pak jen proto, aby tě mohl nenávratně zahrnovat svou láskou, neboť do srdce, které se neotevírá tím, že samo miluje, nemůže vstoupit dar Božího milování. Boží Láska dává vždy první, a to bezvýhradně. Již když se od věčnosti rozhodla, že tě obdaruje bytím, abys byla jejím vytouženým cílem, věděla také, že bude muset vydat vlastního Syna, aby si tak obnovila možnost obdařit tě milostí své lásky. Je vůbec možno chápat lásku k takové Lásce jako příkaz?

Bůh tě však vtahuje do milostného vztahu, který přesahuje všechno pomyšlení. Mezi tebou a Bohem je nekonečná nerovnost. To, co se zde na zemi alespoň trochu podobá tomuto tajemnému vztahu, je láska mezi matkou a dítětem, která porodila. Ten, který je vším, miluje jako první toho, kdo je sám o sobě ničím. Co může dát ten, který nemá nic, tomu, který je všechno?

Proto aby ti Bůh přiblížil sám sebe a aby jeho láska naplnila zemi, obrací tvou pozornost k tvým bližním. Máš je mít v lásce podle jeho vzoru: milovat je tak jako sama sebe. Co to znamená milovat sám sebe? Jsi-li předmětem tak velké a jedinečné Boží lásky, jak bys mohla

nemilovat sama v sobě to, co miluje Bůh? Čím více miluješ sama sebe právě proto, že tě miluje Bůh, tím jasněji si uvědomuješ, že stejně jako tebe miluje i všechny tvé bratry a sestry. Láska k sobě není sebeláskou, jestliže není uzavřena do sebe, ale stává se ti pobídkou a normou, jak máš milovat ty druhé.

Lekáš se, že je mnoho těch, kterým bys nemohla otevřít dokořán náruč, protože si nezaslouží tvou lásku? A čím ty sis zasloužila, že si tě Pán od věčnosti zamiloval? Bůh se tě přece neptá, jsou-li ti milí či protivní, zda si jich vážíš nebo jimi pohrdáš, zda se ti jeví krásní nebo odporní. Miluje je stejně jako tebe, úplně a bezvýhradně jednoho každého z nich. Začni se na ně dívat očima Otce, který každého z nich uhnětl z lásky, a proto v nich vidí především svůj obraz, který je tak velice hoden Božího i tvého milování. Začni je také hledat ve svých bratrích tak, až v tobě vzroste touha obejmout každého, koho potkáš, a říct mu s radostí: „Bratře můj milý, těšme se spolu z největšího daru: Bůh nás miluje, těšme se spolu z největšího daru: Bůh nás miluje, tebe i mne!“

Nebudeš daleko od Božího království, když tato slova zůstanou v tvém srdci⁽⁴⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾Mt 22, 40; ⁽²⁾srov. Pis 8,6; ⁽³⁾srov. Gal 2,20; ⁽⁴⁾srov. 1. čtení Dt 6,6

L. de Ponte TJ

Očistec – místo dočasného očištění

Je pravdou víry, že duše, které zemrou ve stavu milosti, ale jsou obtíženy lehkými hříchy nebo musí odpykat časné tresty za své viny, odcházejí do očístce. O nebi je totiž známo: Do nebe nic nečistého nevejde (Zj 21,27). Když uvažujeme o očištění, musíme si mimoděk položit otázku, proč máme tolik ohledu sami k sobě, když Boží spravedlnost je tak důsledná a přísná? Proč si nevezmeme za své odčiňovat své hříchy přísným pokáním, místo abychom čekali na trest Božího soudu? Vždyť je to tak snadné, přijmout zde na zemi úkony pokání. Jak nás posiluje v hodině smrti myšlenka, že naše oběti byly záslužné, že každé dobrovolně přijaté utrpení nám připravuje v nebi větší slávu!

Spasiteli, Ježíši Kriste, v jehož krvi spravedliví obmývají a očišťují své duše, dej mi živě pocíťovanou bolest nad mými hříchy. Dovol mi, abych vynahradil své zlé myšlenky myšlenkami úcty a pokoje, své hříšné řeči slovy lásky a modlitby, své hříšné činy skutky sebezáporu, horlivosti a dobročinnosti.

Je tu další otázka, která se vynořuje při úvahách o očistci. Když Boží svatost požaduje na našich duších takovou čistotu, proč nemáme strach i před nejmenším poskvrněním? Proč se nevyhýbáme pečlivě i nejdrobnějším hříchům? Život na této zemi má svůj poslední cíl v tom, že má být pro nás školou dokonalosti. Všechno, co nám tento svět může nabídnout ve svých časných pokladech, jsou jen jako učební pomůcky. Náš skutečný život začíná až v nebi. Smrt je absolutorium školy života.

Milosrdný Bože, kéž se nikdy neunavím v úsilí o dokonalost. Dej, ať tváří v tvář věčnosti a očistci mám hluboký odpor i k nejmenším hříchům. Dej, ať v tomto životě usiluji o svatost, abych byl uchráněn hrozných muk v očistci.

Je obecnou naukou církve, že trest pobytu v očistci spočívá v dočasném odloučení z patření na Boha. K tomu přistupují ještě další vnitřní a vnější trápení. Tresty v místě očišťování jsou pro duše nevýslovně těžké. Duše by se chtěla spojit s Bohem, ale cítí se znovu a znovu odmítána.

Můj Bože, je to tak těžké pro duši, kterou tvoje láska přitahuje a tvoje spravedlnost vrací zpět. Dej nám, abychom tě zde na zemi ze všech sil hledali a milovali, dej nám, abychom se vyhýbali hříchům, abychom žili podle tvé vůle.

Je-li očistcový plamen skutečně oheň, o tom církev nic neříká. Ani v církevní nauce ani v nauce otců není jasně zodpovězena otázka o očistcovém ohni. Tridentský koncil vyjádřil jen dvě pravdy o očistcovém ohni:

- že jde o stav očišťování,
- že duše, které zde strádají, mohou dostat pomoc na prosby věřících a skrze milosti plynoucí z oběti mše svaté.

Očišťování spočívá ve velmi bolestné odloučenosti od Boží tváře. Duše, která sem sestoupila, miluje Boha více, než jej milovala v nejlepších dnech svého života. Současně však chápe, že nejvyšší a dobrý Bůh nemá nic společného se zlem, a proto se cítí vzhledem ke svým dosud existujícím chybám odstrčena. Stravuje své síly jako v kruté horečce. Její očišťování se však uskutečňuje nejen v lítosti a touze, ale také skrze vnější trápení. Tato utrpení jsou v tom nejnižším stupni mnohem větší než největší tresty v tomto životě. Jsou větší než všechna utrpení, která museli snést všichni mučedníci Církve.

Jak nerozumné je vzhledem k této skutečnosti vyhýbat se lehkému utrpení pokání, které nás může uchránit očistcového ohně! Skutečným bláznem je člověk, který svou zbabělou přirozenost ještě hýčká, uspokojuje ji, místo aby ji umrtvoval, a musí pak za to trpět v očistci. Pro lehkovážné potěšení, pro bláznivou ješitnost, pro pozemská uspokojení se má vystavovat nebezpečí, že bude muset snášet utrpení, které přesahuje každé pomyšlení!

Zajisté, v očistci existuje jedna úleva, že totiž s určitostí přijde konec tohoto pokání. Zoufalství zde nemá žádné místo. Ale i když sami andělé sestoupí, aby těšili duše, platí slova Tobiášova k archandělu Rafaelovi: Jakou mohu mít radost, když sedím v temnotě a nevidím světlo nebes? (Tob 5,12).

Svatý Bože, velebím tvou spravedlnost a jedním dechem tě současně prosím o smilování. Kdo by se neobával tvých spravedlivých soudů? Chci konat pokání, varovat se i nejmenších hříchů, chci litovat všeho zlého, co tě nutí pozvednout proti mně svou pravici a zahalit přede mnou svou božskou tvář. Pane, dej, ať pohrdám vším, co se nelíbí tvému božskému majestátu. Dej, ať miluji pokání, dej ať nepoznám únavu při úsilí o dokonalost, abych v druhém životě nemusel být očišťován ohněm.

Smilujte se nade mnou!

Duše v očistci trpí trpělivě a odevzdaně podle Božího rozhodnutí. Přesto trpí strašlivá muka. Toužebně žádají o jejich ukončení. Jsou tři důvody, proč mám přispívat modlitbou, kajícími úkony a přímlovou církve k jejich ukončení:

- Získávám si Boží zalíbení, když se sám vydávám takříkajíc jeho trestající pravici. On je Otcem tak dobrotivým, že má potěšení z každého trestu, který nemusí vynášet. Jakou výzvou je tento důvod pro každého, kdo miluje Boha!

- Prokazuji ubohým duším nevýslovně velkou službu lásky. Snad jsou to duše nejbližších příbuzných a nejlepších přátel. V každém případě jsou spaseny a jsou Božími přáteli. Ve svém bezejmenném utrpení volají bez ustání: Smilujte se nade mnou aspoň vy, moji přátelé, neboť ruka Páně mě těžce zasáhla (Job 19,21).

Museli bychom mít srdce opravdu z kamene, abychom zavřeli svůj sluch před takovou prosbou.

- Je to moje velká výhoda, když přicházím na pomoc ubohým duším. Jestli se já jednou ocitnu v podobné nouzi, Bůh bude vybízet jiné lidi, aby stáli při mně v mém utrpení.

Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství (Mt 5,7). Navíc získám v těchto duších velké přímlovce u Boha. Když já se domáhám, aby byli přijati do nebe, oni se mě budou zastávat před Božím trůnem.

Obětuji ti, můj Bože, všechny své posty, modlitby a slzy za duše v očistci. Obrat' ovoce mého snažení v jejich prospěch. Bude pro mne velikým štěstím, jestliže přiblížím jejich nebeskou blaženost aspoň o jeden okamžik. Co ti mohu, Pane, za ně nabídnout, je velice málo. Dej, ať mě stále povzbuzují slova Písma: Je to svatá a spasitelná myšlenka, modlit se za zemřelé, aby byli vysvobozeni od hřichu (Mak 12,46).

Překlad –lš-

Bože, děkuji ti, že jsi mi dal tento den. Děkuji ti za dech, za život, za světlo, za teplo, za sílu k práci. Děkuji ti za slunce, za ptáky, za smějící se děti, za všechno krásné, co mě obklopuje.

Nebe je Boží spravedlnost v lásce.

Peklo je Boží spravedlnost v pravdě.

Očistec je Boží spravedlnost v milosti.

Proč se máme modlit za zemřelé?

Církev nám především na začátku listopadu doporučuje, abychom se modlili za naše zemřelé. Jsou naopak známé případy, kdy duše zemřelých pomáhají nám svou přímluvou u Boha. Cesta k zemřelým vede tedy přes Boha. Když se modlíme za své zemřelé, dostává se pomoci i nám. Duše v očistci nám prokážou svou vděčnost, a to především tehdy, když pro naše modlitby a oběť mše svaté dosáhnou dříve plného patření na Boha.

Andělé strážní se tu ujímají role prostředníků. Dávají zemřelým na vědomí, že jim lidé pomohou, a doporučují duším, aby nám osvědčily svou vděčnost. A Bůh rád vyslyší prosby, které mu tyto spasené duše přednášejí. V tom spočívá pomoc a síla, kterou můžeme získat od zemřelých.

Svědectví svatých

Sv. farář Arský řekl: „Musíme se mnoho modlit za zemřelé, aby se oni přimlouvali za nás. Je jisté, že duše zemřelých v očistci nemohou samy pro sebe udělat vůbec nic, ale pro nás mohou udělat velmi mnoho. Zkušenost učí, že každý, kdo prosil o přímluvu duše v očistci, dostal vyprošované milosti.“

Církevní učitel sv. Alfons z Liguori napsal: „Modlitby, které přinášíme za duše v očistci, aby jim Bůh dopřál úlevy v jejich očistcových mukách a co nejdříve je přijal do své slávy, přinášejí i nám veliký užitek...“

Proto až se dostanou do nebe, žádná z nich určitě nezapomene na ty, kteří se za ně modlili.

Sv. Kateřina Sienská říká: „Když chci získat nějakou milost od nebeského Otce, obracím se na duše v očistci. Žádám je, aby mým jménem přednesly mé prosby před božským majestátem, a cítím, že jsem byla na jejich přímluvu vyslyšena.“

Velká mystička Anna Maria Lindmayerová řekla: „Bůh vyslyší rychle ty, kteří se svěřují duším v očistci, volají je a prosí.“

Stigmatizovaná mystička Anna Kateřina Emmerichová řekla svému lékaři: „Nejkrásnější a Bohu nejmilejší je modlitba za druhé. Nestarejte se o sebe. Modlete se za druhé a za duše v očistci, ty uloží vaši modlitbu na dobré úroky.“

-lš-

Modlitba ve čtvrtek:

Pro velký zármutek, který jsi pro nás vytrpěl na Olivové hoře, smiluj se nad námi, Ježíši.

Pro krvavý pot, který ti vyrazil na čele, smiluj se nad námi, Ježíši.

Pro trojí modlitbu, kterou jsi na Olivové hoře přednesl Otcí, smiluj se nad námi, Ježíši.

Modlitba za zemřelé kněze:

Věčný veleknězi, Ježíši Kriste, ty jsi svěřil svým kněžím spolu s velkou důstojností i těžkou odpovědností: se zvláštní láskou tě prosíme za všechny zemřelé kněze, odměň je bohatě za všechno, co udělali z lásky k tobě pro nás. Amen.

Modlitba o dobrou smrt:

Ježíši, Maria, Josefe, vám věnuji své srdce i svou duši.

Ježíši, Maria, Josefe, stůjte při mně v posledním boji.

Ježíši, Maria, Josefe, kéž duše má v pokoji s vámi odejde

Kněžské hroby

Nikdy nebyl kněžský úřad tolik zpochybňován a tolik napadán jako dnes. Ježíš Kristus svou krvavou láskou vyvolil církev, aby pokračovala v díle vykoupení. Všichni věřící jako děti Boží jsou královské kněžstvo. Ale Ježíš některé zvláště povolal, aby byli hlasateli jeho pravdy a prostředníky jeho milostí: apoštoly a jejich pomocníky kněze. Jako mě poslal Otec, i já posílám vás (Jan 20,21). Ukázal jim, jak jej mají následovat. On byl vyslancem Otcovým. Kněží jsou vyslanci Krista. Jejich ústa jsou jeho ústa, on mluví skrze ně. Jejich skutky jsou jeho skutky, on koná skrze ně. Jejich požehnání je jeho požehnání, on žehná skrze ně. Kdo je přijímá, jeho přijímá, kdo jim pohrdá, jím pohrdá.

Je krásným zvykem některých farností, že mají společný hrob pro své zemřelé kněze. Při návštěvě hřbitova navštívme také hroby zemřelých kněží. Modleme se za zemřelé, žijící i budoucí Kristovy služebníky.

Příprava na smrt

Biskup Georg M. Wittmann

Kdy zemřeme, je zcela neznámé. Nevíme ani, jakým způsobem zemřeme, zda nám bude dopřáno, abychom přijali svaté svátosti.

Smrt musíme vždy očekávat; proto píše apoštol Jakub ve svém dopisu: Jak můžete říkat: Dnes nebo zítra půjdeme do toho nebo onoho města, zdržíme se tam rok, budeme obchodovat a vydělávat; nevíte přece vůbec, co bude zítra. Co je váš život? Jste jako pára, kterou je chvilku vidět, a potom zmizí (Jak 4,13n).

Nemáme žádnou jistotu. Musíme žít v ustavičném očekávání, kdy Pán přijde. Všichni budou muset skládat účty, ale nikdo neví, kdy. Bďte, protože nevíte, v který den váš Pán přijde. Uvažte tohle: Kdyby hospodář věděl, v kterou noční dobu přijde zloděj, jistě by byl vzhůru a nedovolil by mu prokopat se do domu. Proto i vy buďte připraveni, protože Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete (Mt 24,43n).

Je to hřích bát se smrtí? Nikoliv. Nesmí nás však tento strach odvracet od plnění našich každodenních povinností, protože ty vyžadují určité oběti, od nichž by nás strach před smrtí mohl odradit.

K přípravě na smrt patří kajícnost. Nebudete-li činit pokání, všichni podobně zahynete (Lk 13,3). Tato kajícnost je na smrtelné posteli velkou útěchou. Zbožní, kající křesťané jsou vždy připraveni zemřít. Nekající naopak nevěří, že by už mohli zemřít, vyhledávají stále tělesná potěšení, až je náhle přepadne slabost a smrt klepe na dveře. Kdo mě chceš následovat, zapři sám sebe (Lk 11,23).

Když smrt skutečně přijde, buďme připraveni a řekněme: Staň se tvá vůle (Mt 6,10). Máme-li v případě nouze po ruce lék, máme jej užít, ať jde o ten či onen, a nemáme být úzkostliví. Především bychom měli mít před očima kříž. Ten pohled nás uchrání od netrpělivosti a od zlých duchů, kteří jsou velmi aktivní, když člověka opouštějí síly. Ale krev a rány našeho Spasitele jsou naší výbornou ochranou. Sváté svátosti máme přijmout, dokud ještě máme potřebné síly.

Přípr. –lš-

Ztráta studu je prvním příznakem slabomyslnosti.

Sigmund Freud

Bůh nepřišel proto, aby odstranil bolest,

ani proto, aby ji vysvětlil,
nýbrž přišel, aby ji naplnil svou přítomností.

Paul Claudel

Tomáš J. Bahounek OP

Dědictví otců zachovej nám, Pane

18. Pevnost v zásadách

Zvláštní inteligence sv. Konstantina-Cyrila je patrná i v jeho pevném přesvědčení o důležitosti slovanského jazyka v bohoslužbě v naší vlasti. Jak latina, tak řečtina byla našim předkům vzdálená, takže nemohli rozumět ani jedinému slovu a tím méně odpovědět také ústy, a tedy naplno a celým srdcem na Boží výzvu. A bohoslužba přece není žádná magie. Člověk má rozumět tomu, co pronáší ve své modlitbě k Bohu. Oprávněně tedy nazýval sv. Konstantin „trojjazyčným bludem“ názor těch, kdo tvrdili, že Bohu lze vzdávat chválu pouze v jazycích hebrejském, řeckém a latinském. Dokázal jim z Písma sv., že každý jazyk má Boha chválit a všechny národy ho mají velebit. Muselo však uplynout ještě mnoho času, než se v celém Božím lidu prosadilo přesvědčení slovanských apoštolů o důležitosti mateřského jazyka při hlásání radostné novozákonní zvěsti. Okolnost, že to v té době mnozí katoličtí duchovní nebyli ochotni přijmout, byla z velké míry dána tím, že se křesťanství příliš spojovalo se světskou mocí. Karel Veliký obrátil západní Evropu na víru tím, že k tomu obyvatele násilím donutil, když je silou přemohl a podmanil i s jejich kraji. O tom, jak chatrné byly tyto základy křesťanství, přijaté nikoli radostně, nýbrž ze strachu o život, svědčí pozdější úpadek víry v těchto krajích. Naproti tomu tam, kde lid radostně hlaholil vyznání své víry, zvěstované sv. Cyrilem a Metodějem jazykem srozumitelným, tam zní toto radostné vyznání dodnes.

Třebaže solunští bratři přinášeli radostnou novozákonní zvěst, aniž by ji někomu vnucovali, a setkali se s ohlasem, přesto si jejich postup vyžádal jistou houževnatost, pevnost a důslednost v zachovávaní zásad. Přitom šlo předně o odolávání vlivu bavorského křesťanství, které znamenalo podřízenost vůči franckému trůnu. Dále šlo také o prosazování křesťanských zásad v každodenním životě pokřtěného, a to bylo daleko náročnější než pouhé halasné vyznání víry. Staroslověnský penitenciál je nařízení Svatých otců o pokání za každý hřích. Tam se třeba říká: Kdo z žádostivosti nebo zloby přijme cizí ženu, tři léta ať se kaje, jedno o chlebě a o vodě. (21) Zbaví-li se některá žena dítěte potratem, tři léta ať se kaje o chlebě a o vodě. (25) Hněvá-li se kdo na bratra svého, kolik let chová hněv, tolik ať se postí o chlebě a o vodě. (42)

Takové a podobné další náročné důsledky vzešly každému z našich předků, když přijal radostnou novozákonní zvěst od sv. Cyrila a Metoděje. A tak se solušští bratři museli potýkat z jedné strany s odporem bavorských kněží, kterým často stačilo, že se jim naši předkové jen trpně poddávali, a nekladli žádné větší nároky na změny v jejich mravním životě, a z druhé strany museli bojovat se slabostí a starými zlozvyky našich předků, obrácených na víru.

Pevnost a důslednost v provádění mravních zásad neznamena žádnou tvrdohlavost, umíněnost, nebo dokonce fanatismus. Křesťanské mravní zásady mají svůj základ především ve víře v Boží zákon. Boží zákon se však neliší od zákona, který je vlastní lidské přirozenosti. Člověk má plnit tento zákon vzhledem k jisté podřízenosti vůči Bohu i vzhledem k tomu, že se má chovat jako člověk. Tvrdohlavost spočívá v pyšném jednání, nedbajícím správného poznání; unáhlenost spočívá v jednání bez předběžného poznání; fanatismus spočívá v přehnaném prosazování lidské přirozenosti a životu a neochotného přijímat správné poučení o věci.

Třebaže byli slovanští apoštolové přesvědčeni o správnosti svého postupu v šíření radostné novozákonní zvěsti na základě dokonalého zdůvodnění, přesto byli vždycky a ve všem ochotni přijmout korekturu ze strany římského papeže. Právě proto byla jejich pevnost v zásadách jejich působení na místě, jak ostatně uznal sám papež, když uznal slovanskou bohoslužbu a způsob jejich působení u nás.

Jak důležitá je tato pevnost a důslednost v prosazování zásad, poznáme nejlépe z jejího nedostatku, který je označen slovy: kolísání, nestálost a vrtkavost, nedůslednost, slabost, změkčilost. Pevnost, která je záležitostí duše, předpokládá ovšem správné zásady, kterých se člověk může a má podržet, které jsou solidní a náležitě rozumem zdůvodněné. Takové jsou jistě zásady víry a křesťanské mravnosti a z nich vyplývající důsledky, platné pro společenský život zejména v rodině, ať už manželské nebo duchovní.

Dnes ovšem je všechno ve světě v pohybu. Všechno se žene k něčemu novému, a proto vše, co nese pečeť minulosti, znevažuje se jako překonané. Člověk překotně opouští staré a často nemá nic nového, co by dokázalo nahradit to staré. Pak v životě ztrácí půdu pod nohama, protože ztrácí pevnost v životních zásadách. Dává se unášet proudem novot, které mu přímo do jeho soukromí chrlí televize, a neví, kam ho to vleče.

Pevné zásady vyznání víry, které dávají křesťanu jistotu v pohledu na život, jsou zpochybňovány. Někdy takové zpochybňování zásad podporují různí teologové pod rouškou pokrokovosti, praví vlci v beránčím rouchu. Není-li křesťan dost opatrný a bdělý, snadno podlehne názorům falešných proroků. Pak jeho víra přestane být jasným majákem v rozbouřeném oceánu života. Jakmile křesťan zakolísá v otázkách víry, když příliš věnuje

pozornost pochybnostem falešných proroků, kteří pronikli dokonce i do církve, oslabuje svou víru a je nedůsledný v jejím provádění v běžném životě. Tak se ochuzuje o její zásady, které by tvořily nosné pilíře jeho života. Takových lidí, vlažných a rozkolísaných ve víře, je dnes víc než dost.

Vlažnost víry je nebezpečná pro mravní život. Projevuje se to nestálostí, slabostí a změkčilostí tam, kde bychom u křesťana očekávali pevnost, sílu k tomu, aby si sám člověk uměl poručit, tedy sebekázeň, sebezápor, ochotu k oběti z lásky ke Kristu. Nejvíce se to pak projevuje v životě rodiny, právě tak manželské jako řeholní.

Sv. Cyril a Metoděj jsou nám skvělým vzorem pevnosti v životních zásadách. Statečně odolávali nepřátelům víry. Bůh je vybavil darem síly, takže odolávali obavám z nebezpečí. Sv. Cyrile a Metoději, orodujte za nás!

Pokračování příště

Z promluvy Jana Pavla II. v Zakopaném 6. června 1997

Drazí bratři a sestry!

Vaše svatyně na Křeptovkách je mi zvláště blízká a drahá. Uctíváte v ní sochu Panny Marie Fatimské. S historií této svatyně je spjata událost, která se stala na náměstí Sv. Petra 13. května 1981. Tehdy byl můj život smrtelně ohrožen a já jsem zakusil utrpení i velké Boží milosrdenství. Působením Matky Boží Fatimské byl mi znovu darován život. V době pobytu v nemocnici jsem poznal mnoho lidského soucitu ze všech stran světa, což se projevovalo především v modlitbě. Měl jsem tehdy před očima scénu ze života prvních křesťanů, kteří bez ustání prosili Boha (srov. Sk 12?5), když byl Petrův život ve vážném nebezpečí.

Vím, že této modlitby celé církve o můj návrat ke zdraví a k Petrově službě se účastnilo také Zakopané. Vím, že jste se shromažďovali ve vašich farních kostelích a také v kapli Panny Marie Fatimské v Křeptovkách, abyste se modlili za moje zdraví a za moji sílu. Tehdy se zrodil plán vybudovat na tomto místě na úpatí Gievontu svatyni Panny Marie Fatimské jako dar za záchranu mého života. Vím, že tuto svatyni, kterou dnes mohu posvětit, vybuďovalo mnoho srdcí spojených v práci a v oběti z lásky k papeži. Těžko o tom mohu mluvit bez dojetí...

Drazí bratři a sestry, přijel jsem k vám, abych vám poděkoval za vaši dobrotu, za vaše vzpomínky v modlitbách, které trvají i nadále. Byl jsem vaším pastýřem jako krakovský metropolita před 20 lety. Nyní přicházím jako nástupce sv. Petra. Vždy jste mi pomáhali. Byli

jste se mnou a cháпали jste moje starosti. Cítil jsem to. Bylo to pro mne velkou oporou. Za tento postoj víry a oddanosti Církvi vám z celého srdce děkuji.

Na tomto místě spolu s vámi chci poděkovat Fatimské Paní za záchranu mého života podobně, jak jsem to udělal před patnácti lety ve Fatimě. Totus tuus...

Děkuji všem za tuto svatyni. Ona v sobě uzavírá vaši lásku k Církvi a k papeži. Je jakoby pokračováním mojí vděčnosti Bohu a jeho Matce. Spolu s vámi se raduji z tohoto daru.

Slovy hluboké vděčnosti se obracím ke všem věrným věřícím, zvláště k lidem nemocným a trpícím, kteří se modlí za papeže a obětují za něho svůj kříž. Utrpení prožívané s Kristem je nejcennějším darem a nejužitečnější pomocí pro apoštolát. „V Kristově Těle, které ustavičně vyrůstá z Vykupitelova kříže, právě utrpení proniknutém duchem Kristovy oběti je nenahraditelným prostředkem a původcem nezbytných dober pro záchranu světa. Právě ono více než cokoliv jiného brázdí cestu lásce, která proměňuje lidské duše. Ono více než cokoliv jiného zpřítomňuje moc vykoupění v dějinách lidstva.“ (Salvifici doloris 27)

Děkuji vám za dar modlitby a oběti a ještě jednou se obracím na všechny se srdečnou prosbou: Modlete se za mne, abych vám mohl sloužit. Já se za vás také modlím den co den.

Vaše svatyně v Křeptovkách je spojena duchovním poutem s portugalskou Fatimou. Proto jsem rád, že je zde s námi fatimský biskup. Odtamtud také přibyla socha Matky Boží, kterou zde uctíváte. Fatimské poselství, které Panna Maria odkázala světu prostřednictvím tří chudých dětí, se skládá z výzvy k obrácení, k modlitbě, zvláště modlitbě růžence, a k zadostiučinění za hříchy vlastní i hříchy všech lidí. To poselství vychází z evangelia, z Kristových slov, která řekl na počátku své veřejné činnosti: Obráťte se a věřte evangeliu. (Mk 1,15) Jeho smyslem je vnitřní proměna člověka, překonání hříchu a umocnění dobra, pomoc v získávání svatosti. Toto poselství je adresováno především lidem našeho století, které je poznamenáno válkami, nenávisť, pošlapáváním základních lidských práv, ohromným utrpením lidí a národů a konečně válkou se samým Bohem, která přechází až do popírání jeho existence. Fatimské poselství dýchá láskou Mariina Srdce, které je stále otevřeno pro její děti, neustále je provází, stále na ně myslí, i když dítě schází na scesti a stává se "marnotratným synem" (srov. Lk 15,11-32).

Neposkvrněné Srdce Panny Marie se pro nás otevřelo na Kalvárii slovy umírajícího Ježíše: Ženo, to je tvůj syn. Potom řekl učedníkovi: To je tvá matka. A od té hodiny ji učedník vzal k sobě (Jan 19,26-27). Pod křížem se Maria stala Matkou všech lidí vykoupěných Kristem. Přijala pod svou mateřskou ochranu každého člověka. Od té doby je největší starostí jejího Neposkvrněného Srdce spása všech lidí.

Vaše svatyně od počátku hlásá fatimské poselství. Chováte zvláštní úctu k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, vedete křížové tažení rodinného růžence, zahrnujete do své modlitby důležité záležitosti Církve, papeže, světa, své vlasti, duší v očistci a lidí, kteří opustili Boží lásku a přerušili spojenectví, které s ním uzavřeli při křtu svatém. Modlete se vytrvale o milost jejich obrácení. Obracejte se s důvěrou na Marii. Útočiště hříšníků, aby je uchránila zatvrzelosti v hříchu pod otroctvím satana. Proste s vírou, aby lidé poznali a uznali jediného pravého Boha a toho, kterého poslal, Ježíše Krista (srov. Jan 17,3). Ta modlitba je výrazem vaší lásky k lidem a touhy po největším dobru pro každého z nich.

„V žádném čase, v žádném období dějin a zvláště pak v době tak převratné, jako je naše, nemůže Církev zapomínat na modlitbu, která je voláním o Boží milosrdenství vůči tolikerému zlu, které tíží lidstvo a ohrožuje je.“ (Dives in misericordia 15)

Překlad –lš-

Všichni svatí

Potřebujeme svaté, protože potřebujeme vzory. Svatí jsou lidé jako my: narodili se na této zemi v určité době se všemi jejími ohroženími a možnostmi. Byli ohroženi pádem a selháním i nebezpečím, že utonou v banalitách života. Byli nadáni schopnostmi a silou vymanit se ze zajetí světa a pozvednout se k Bohu, aniž by přitom ztratili smysl pro skutečnost.

Lidé jako ty a já, skutečně. Ale jednou překročili sami sebe. Jednou radikálně pochopili, o co jim v životě jde. Obrátili se k Bohu jako k jedinému smyslu a základu života. Jednou pochopili srdcem i rozumem Ježíše Krista. Jednou vstoupili oběma nohama do jeho šlépějí, a tak naplnili svůj život. To všechno uskutečnili v té době, ve které žili, přizpůsobili tak, jak mohli, život požadavkům všedního dne a žili z Boha a pro Boha.

To nelze jednoduše převzít, ale je možné to přenést do naší doby a do našeho života. Tak stojí jejich obraz před našima očima, obraz pro život v následování Krista, při němž nás Bůh s laskavostí vede za ruku.

Svatí jsou pro nás pobídkou a radostí. Každý křesťan by měl mít svého oblíbeného světce, jehož život obzvláště dobře zná. V době, kdy tolika lidem schází pravý smysl života, jsou dobří svatopisci nezbytně potřební, obzvláště pro děti a mládež.

Výzva z Ria

Homilie Jana Pavla II. na závěr Světového setkání rodin v Rio de Janeiro 5. 10. 1997

Rodiny celého světa, naučte se spojovat věrnost a štěstí, jedno bez druhého nemůže existovat.

Děkuji Bohu, že mi dovolil setkat se s vámi, rodiny celého světa, abych slavnostně potvrdil, že jste „nadějí lidstva“.

První Světové setkání rodin se konalo v Římě v r. 1994. Druhé se uzavírá nyní v Rio de Janeiro... Přišli jsme z různých zemí a různých církví, nejen z Brazílie a Latinské Ameriky, ale ze všech kontinentů, abychom společně vznesli k Bohu modlitbu: Ať nám Hospodin žehná po všechny dni našeho života!

Skutečně, rodina je zvláštním a současně základním společenstvím lásky a života, na kterém se zakládají všechna ostatní společenství a společnosti. Proto když svoláváme požehnání Nejvyššího na rodiny, modlíme se za všechna velká společenství, která zde představujeme. Modlíme se za budoucnost národů a států stejně jako za budoucnost Církve a světa.

Skrze rodinu je ve skutečnosti lidská existence orientována na budoucnost. V ní člověk přichází na svět, roste a dospívá. V ní se stává občanem stále více odpovědným za svou vlast a je stále uvědomělejším členem Církve. Rodina je také prvním a základním prostředím, kde se člověk osamostatňuje a uskutečňuje své vlastní lidské a křesťanské povolání. Konečně představuje rodina společenství, které není možno nahradit ničím jiným. To všechno se objevuje ve čteních dnešní liturgie.

K Mesiáši přicházejí představitelé ortodoxního židovství, farizeové, kteří se ho ptají, zda je možno zapudit manželku. Tu se jich Kristus ptá, co v té věci nařídil Mojžíš; odpovídají, že Mojžíš dovolil napsat lístek západný a poslat ji pryč. Proto jim Kristus říká: Pro tvrdost vašeho srdce vám napsal tento příkaz. Ale na počátku při stvoření Bůh učinil člověka jako muže a ženu; proto opustí člověk svého otce i svou matku a dva budou jedním tělem. Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj. (Mk 10,5-9).

Kristus se odvolává na počátek. Tento počátek je obsažen v První knize Mojžíšově, kde nacházíme zprávu o stvoření člověka. Jak čteme v první kapitole této knihy. Bůh stvořil člověka ke svému obrazu a podobnosti, jako muže a ženu je stvořil (srov. Gen 1,27), a řekl: „Rost'te a množte se, naplňte zemi a podrobte siji“ (Gen 1,28). Ve druhé zprávě o stvoření, kterou jsme četli v dnešní liturgii, čteme, že žena byla vyňata z muže. Písmo sv. nám říká: Bůh seslal na člověka spánek, takže usnul. Vzal jedno z jeho žeber a uzavřel to místo masem. Člověk řekl: „Toto je kost z mých kostí a tělo z mého těla. A nazval ji ženou, protože byla vzata z muže. Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a ti dva se stanou jedním tělem (Gen 2,21-24).

Tento jazyk používá antropologické kategorie antického světa, ale má v sobě mimořádnou hloubku. Vyjadřuje skvělým způsobem základní pravdy. Všechno to, co bylo později

objeveno v lidských úvahách a ve vědeckém poznání, není ničím jiným než potvrzením toho, co obsahuje tento text.

První kniha Mojžíšova ukazuje také kosmickou dimenzi stvoření. Objevením se člověka se potvrzuje v nesmírném horizontu stvoření celého vesmíru: není to náhodou, že se tak stává v poslední den stvoření světa. Člověk vstoupil do Stvořitelova díla v okamžiku, kdy jsou zde všechny podmínky pro jeho existenci. Člověk je jedním z viditelných tvorů; v Písmu svatém se nicméně praví, že jen on byl stvořen k obrazu a podobnosti Božímu. Tato tajemná jednota těla a ducha představuje rozhodující inovaci v procesu stvoření. Lidskou bytostí se celá velikost viditelného stvoření otevírá duchovnímu rozměru. Rozum a vůle, vědomí a láska: to všechno vstupuje do viditelného kosmu v okamžiku stvoření člověka. Vstupuje sem, aby od samého počátku demonstroval vzájemné pronikání tělesného a duchovního života. A tak člověk opouští otce i matku a spojuje se s ženou a stávají se jedním tělem; ale tato manželská jednota je založena také na vědomí a lásce, tedy na duchovní dimenzi.

První kniha Mojžíšova mluví o tom všem jazykem, který je jí vlastní, ale který je současně obdivuhodně prostý a výstižný. Muž a žena, povolení, aby žili v procesu kosmického tvoření, vystupují na prahu vlastního povolání a nesou v sobě schopnost plodit ve spolupráci s Bohem, který jediný přímo tvoří duši každé lidské bytosti. Vzájemným poznáním a láskou stejně jako tělesným spojením povolají k životu bytosti sobě podobné, které jako oni jsou stvořeny k obrazu a podobnosti Božímu. Budou dávat život vlastním dětem, tak jak jej obdrželi od svých rodičů. Toto je prostá a současně veliká pravda o rodině, tak jak nám ji představuje První kniha Mojžíšova a evangelium: podle Božího plánu je manželství – nerozlučitelné manželství – základem zdravé a odpovědné rodiny.

Krátkými, ale výstižnými tahy popisuje Kristus v evangeliu původní záměr Boha Stvořitele. Tento záměr je popsán také v listě Židům, jak jsme jej slyšeli v druhém čtení: Bylo jistě vhodné, aby ten, pro něhož a skrze něhož je všechno, přivedl do slávy mnoho synů tím, že utrpením zdokonalí původce jejich spásy. Vždyť ten, kdo posvěcuje, i ti, kteří jsou posvěcováni, mají stejný původ (Žid 2,10-11). Stvoření člověka má svůj základ ve Slovu věčného Boha. Bůh povolal každou věc k životu působením Slova, věčného Syna, skrze něhož všechno je stvořeno. I člověk byl stvořen skrze Slovo a byl stvořen jako muž a žena. Manželský svazek má svůj původ ve věčném Božím Slovu. V něm byla stvořena rodina. V něm Bůh rodinu od věčnosti plánuje, představuje a uskutečňuje. Skrze Krista získává rodina svátostný charakter, svou svatost.

List k Židům připomíná, že svátost manželství tak jako každou jinou lidskou realitu uskutečnil Kristus za cenu svého utrpení na kříži. Představuje se zde jako nový Adam. Jako

v přirozeném řádu všichni pocházíme od Adama, tak v řádu milosti a posvěcení máme všichni svůj původ v Kristu. Posvěcení rodiny má svůj zdroj ve svátostném charakteru manželství.

Ten, který posvěcuje, totiž Kristus, a všichni, kteří mají být posvěceni, vy, otcové a matky, vy, rodiny, stojíte spolu před Bohem Otcem, abyste žádali o požehnání všeho, co uskutečnil ve vás svátostí manželství. Tato modlitba zahrnuje všechny dvojice a všechny rodiny, které žijí na této zemi. Bůh, jediný Stvořitel vesmíru, je přece zdrojem všeho života svatosti.

Rodiče a rodiny celého světa, dovolte, abych vám pověděl: Bůh vás volá ke svatosti! On sám si vás vyvolil ještě před stvořením světa, jak říká sv. Pavel, abyste byli svatí a neposkvrnění před jeho tváří... skrze dílo Ježíše Krista. (Ef 1,4). On vás nesmírně miluje; on touží po vašem štěstí, ale chce, abyste uměli spojit štěstí a věrnost, protože jedno bez druhého nemůže existovat. Nedovolte, aby hedonistická mentalita, ambice a egoismus vstoupily do vašich domovů. Buďte velkodušní vůči Bohu. Nemohu nepřipomenout ještě jednou, že rodina je svým bytím a svým konáním službou Církvi a společnosti, protože je intimním společenstvím života a lásky (Familiaris consortio 50). Vzájemné obdarování požehnané Bohem a proniknuté vírou, nadějí a láskou umožní, aby oba manželé dosáhli dokonalosti a posvěcení. Jinými slovy, stane se jádrem posvěcení celé rodiny a nástrojem šíření díla evangelia v každé křesťanské rodině. Drazí bratři a sestry, jak vznešený úkol stojí před vámi! Buďte nositeli míru a radosti v klínu vašich rodin. Milost pozvedá a posvěcuje lásku a s ní vám uděluje nezbytné rodinné ctnosti: pokoru, ducha služby a oběti, otcovské, mateřské a synovské lásky, vzájemného ohledu a pochopení. A protože je dobro samo o sobě nakažlivé, doufám, že vaše pastorační úsilí v rodinném prostředí, jak je to jen možné, bude podnětem k tomu, abyste velkodušně šířili ty dary, které jsou ve vás, především mezi vašimi dětmi, a pak u těch dvojic, snad příbuzných či přátel, kteří se vzdálili od Boha a procházejí chvílemi nepochopení a nedůvěry. Na cestě vstříc Jubileu roku 2000 zvu všechny ty, kteří mi naslouchají, aby oživilí svou víru a své křesťanské svědectví, aby se s Boží milostí uskutečnilo skutečné obrácení a osobní obnova v klínu rodin celého světa. (srov. Tertio Milenio adveniente 42) Kéž duch svaté Rodiny z Nazareta kraluje ve všech křesťanských domovech. Rodiny Brazílie, Latinské Ameriky a celého světa, papež a Církev vám důvěřují. Mějte důvěru: Bůh je s námi!

L'Osservatore Romano

6. 10. 1997

Překlad –lš-

Příprava na Velké jubileum roku 2000

Ježíš Kristus včera, dnes a navěky (5)

Ježíš vstoupil na nebesa, sedí po pravici Otce

Ježíšovo tělo bylo sice již v okamžiku zmrtvýchvstání oslaveno. Ale tato sláva zůstala po čtyřicet dní jako zahalena závojem, skrytá v přirozenosti člověka. Marii Magdaleně řekl Zmrtvýchvstalý: Ještě jsem nevystoupil ke svému Otcí. Ale jdi k mým bratřím a řekni jim: Vystupuji k Bohu svému a k Bohu vašemu (Jan 20,17).

„To ukazuje, jak rozdílně se projevuje sláva vzkříšeného Krista, povýšeného na pravici Otce.“ (KKC 660). Nanebevstoupení Páně představuje přechod, konečný vstup lidské přirozenosti Kristovy do Otcovy slávy. Jako zmrtvýchvstání tak i nanebevstoupení je událost, která se stala v dějinách, událost, která však je současně nadpřirozeného charakteru, kterou tedy člověk nemůže vidět. Z nebe pak Kristus znovu sestoupí, ale mezitím je pro naše oči neviditelný.

Tak k nim Pán Ježíš mluvil. Potom byl vzat do nebe a zasedl po Boží pravici (Mk 16,19). „Boží pravice“ anebo „pravice Otce“ znamená Boží slávu a čest. Boží Syn existuje již od věčnosti jako Bůh, stejné podstaty s Otcem, ve stejné cti a slávě, tzn. po „Otcově pravici“. Ale nyní, když se stal člověkem, přijímá i jako člověk moc a slávu, která mu jako Bohu patří od věčnosti. Tak začíná Mesiášovo panování, které předpověděl prorok Daniel (Dan 7,14, srov. formulaci ve Vyznání víry: a jeho království bude bez konce).

Kristus je hlava Církve, která je jeho tajemným tělem. Kristus, naše hlava, nás již předešel, otevřel nám přístup do Otcova domu. Máme naději, že jako údy jeho těla „s ním budeme navěky“ (KKC 666).

Řekl: V domě mého Otce je příbytků mnoho. Jdu, abych vám připravil místo; opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste byli tam, kde jsem já (srov. Jan 14, 2n).

V nebi jako Prostředník se Kristus za nás ustavičně přimlouvá. Proto je také schopen přinést navždy spásu těm, kdo skrze něho přicházejí k Bohu, neboť je stále živ, aby se za ně přimlouval (Žid 7, 25). Ale Kristus přišel jako velekněz budoucích hodnot; prošel stánkem větším a dokonalejším... vešel jednou provždy do svatyně... a svou vlastní krví nám získal věčné vykoupění (Žid 9,11). „V nebi vykonává své kněžství bez přestání“ (662, srov. Žid 7,25). Jako náš prostředník vylévá na nás ustavičně svatého Ducha.

(Srov. Kancionál píseň č. 415)

Modlitba z Číny

Je to těžké, Pane, je to tak těžké, hlásit se k Tobě v Asii, tak náročné, tvrdé a namáhavé.

Tento úkol nás tísní, napíná, vysává.

Máme strach, protože je to těžké mluvit o víře v Tebe.

Přejeme si něco příjemnějšího, radostnějšího, něco, co více uspokojuje...

Nejraději bychom z Asie utekli a skryli se před svým úkolem.

Tak je to těžké mluvit o Tobě. Pane, ale Ty jsi zde. Jak bychom mohli utéct? Ty zůstáváš v této Asii, naší Asii, takové, jaká je, Asii s jejími modlami, s jejími metafyzickými spekulacemi, s její moudrostí a starou kulturou, s navzájem se potírajícími rasami, s žárlivou národní pýchou, s politickými poměry, které se tak rychle mění, s neúspěšnými hospodářskými plány, s přelidněnými městy a zbídačenými vesnicemi, s postupující vědou a technikou, s povodněmi, suchy a zemětřeseními, s plýtváním a nedostatkem, s rozděleným křesťanstvím a rozptýlenými misii. Ty jsi zde, v této Asii, a kde jsi Ty, tam patříme i my. Máme strach, ale Tvoje světlo nám dodává odvahy. V této Asii máme svůj úkol. Musíme se mu podívat neohroženě do očí. Protože Ty jsi s námi zde v Asii.

Modlitba z Indie

Neobdarovatelnost

Bylo to už velmi dávno, když jsem bydleli v Prostějově. DO tamního Městského divadla dojížděla tehdy činohra Divadla Oldřicha Stibora z Olomouce. Těšili jsme se s manželkou na představení Othella, ale jak už to bývá, manželka musela nečekaně odjet k dceři, a já jsem hledal někoho, kdo by využil uvolněnou vstupenku. Nakonec mě doprovázel náš soused, kterého, jak řekl, zajímalo „režijní pojetí mladého režiséra“.

Už v přestávkách, ale nejvíce cestou z divadla domů se ukázalo, že se naše dojmy a zážitky podivuhodně rozcházejí. Při rozhovoru se svým společníkem jsem si nejdříve jako nevzdělaný a nezkušený venkovan, který se odvážil navštívit divadelní představení, ačkoliv nemá představu o tom, co je to divadlo. Ale když jsem pak doma osaměl a rekapituloval jsem dojmy, jimiž na mne Shakespearova tragédie zapůsobila, bylo mi nakonec líto nejen šlechtných hrdinů, ale i mého společníka. Nic z toho, co mě tak hluboce oslovilo a co nakonec vyvolávalo již v antickém divadle známý pocit katharze (očistění), se mého souseda nedotklo. Nabyl jsem dojem, že vstoupil do sálu spíše jako inspektor, který dohlíží, zda předvedené představení odpovídá jeho zabsolutizovaným představám a normám. Umělcům jako by zbyla jediná možnost, jak mu udělal radost: neodchýlit se v ničem od jeho pojetí a vyhovět jeho očekávání. Snad mohl mít ještě jedno uspokojení: opět se potvrdilo, že jeho nároky jsou tak výsostně dokonalé, že jim nikdo není ani schopen vyhovět.

Vzpomněl jsem si na tento zážitek, který mi hluboce utkvěl v paměti, když jsme se vraceli s přáteli z jedné nedělní bohoslužby. Mladí manželé, s nimiž máme společnou cestu, nemluvili o ničem jiném, než že kriticky hodnotili „režii“ absolvované podívané. Nikdo z „vystupujících“ ne neuspokojil. Celebrant se podle nich nepolepšitelně opakuje a také rád poslouchá sám sebe, proto mu nestačí jedno kázání, ale dělá ještě jedno na úvod a třetí na závěr. Ministranti se nedůstojně motají, schola zpívá zbrkle a falešně, varhaník se předvádí, lidé neumějí zpívat, kostelník je popleta, a tak jediné, co obstálo bez výhrad, byla květinová výzdoba. Napadlo mě, zda těmto křesťanům mezi kritickým sledováním „liturgické režie a účinkujících“ zbyl nějaký čas na setkání s Bohem a jeho obětí. Přátelé mi ovšem naznačili, že při tolika „rušivých momentech“ je obtížné pozvednout mysl k Bohu. Proč však bylo tolik momentů „rušivých“? Protože podobně jako před lety můj společník přišli do chrámu, aby sledovali a porovnávali, zda průběh nedělní ceremonie se přibližuje jejich představám. A tak nyní konstatují, že „tvůrčí kolektiv“ kolem našeho obyčejného kostela (z 30. let t. st.) zatím na to nemá, aby vyhověl jejich vysokým nárokům.

Oba tyto případy mají něco společného. U takových lidí ústředním bodem, kolem něhož se všechno točí, jsou oni sami. Ve své hluboce zakořeněné samolibosti si ani neuvědomují, jak jsou nešťastní. To neštěstí vidím v jakémisi druhu nezpůsobivosti být obdarován. Slupka egoismu kolem lidského srdce je neprůchodná oběma směry: brání anebo přinejmenším značně ztěžuje jako darování, tak přijímání. Největší radost z obdarování jsme prožívali jako děti, dokud jsme „věřili“, že nám Ježíšek přinesl stromeček a dárky. Prostota a otevřenost nás disponovala, že jsme mohli „přijímat“ s opravdovou a živou radostí. „Kritické očekávání“ dospělých naopak brání předem skutečnému a upřímnému potěšení. Zatímco děti jejich prostota vede k otevřenosti, která se těší z každé pozornosti, tyto dospělé iluze vlastní svrchovanosti uzavírá, takže nedovedou ocenit a potěšit se z upřímné štědrosti těch druhých. Ten, kdo se staví nad dárce, vybírá spíše daň než přijímá dar.

Kdo se v takovém postoji a vztahu zabydlí, těžko se mu ubrání i ve vztahu k Bohu. Zatímco by mu jeho vzdělání mělo otevírat cestu k pravému poznání, je ve skutečnosti méně schopný dát se obdarovat pravdou a Božím zjevením než jiní, daleko méně fundovaní, které jejich prostota a pokora zúrodňuje, aby bez zábran přijímali poselství poznání a milosti a přinášeli užitek až stonásobný pro sebe i pro druhé. Je mi všech sebevědomých znalců opravdu líto, a to tím spíše, že je tak obtížné je přesvědčit, že celá Boží nesmírnost se přece nemůže vměstnat do jejich jen iluzorně zveličované skořápky, a proti jejich vůli ani Bůh, který je všemohoucí, je nemůže obdarovat. Staví se do role „zákazníka, který je pánem“, a vyhrazují si právo stanovit obsah i formu, jak má k nim Bůh promlouvat. Ani ne tak Otec jako oni sami, moudří

velicí, si zakryli ty nejlepší a nejkrásnější věci, a Otcí nezbylo, než je zjevit maličkým, kteří se umějí radovat již z nejmenšího dárku.

Vy prosté malé duše, jak vám závidím!

Václav Uhlíř

Začni u mne

Pane, probud' svou církev, a začni u mne.

Pane, zbuduj svou obec, a začni u mne.

Pane, dej at' na celý svět sestoupí mír, a začni u mne.

Pane, přines všem lidem lásku a pravdu a začni u mne.

Četba na pokračování...

Svatý Martin

Rytíř milosrdenství

XVI.

Wilhelm Hühnermann

Ve vojenské škole

Časně za ranních červánků zavřeštěly trubky a vymrštily žáky vojenské školy v Miláně z jejich tvrdých lůžek. Rozletěly se dveře a kníratý poddůstojník hlasem, který by probudil i mrtvého, přetřhl sny těch chlapců, kteří přeslechli signál.

Tlustému Celsovi, který přes nelaskavou výzvu nadřízeného stále ještě chrápal, vylil na ježatou lebku džbán vody.

„Pomoc, topím se!“ křičel Celsus, kterému se právě zdálo o námořní bitvě s piráty, a divoce mávaje rukama i nohama, vyskočil ze své pryčny. Vypadalo to tak komicky, že Martin vybuchl smíchem. Ale poddůstojník se na něj osopil a křičel, že u římského vojska není nic k smíchu.

O čtvrt hodiny později už všichni stále ve vzorném zákrytu na kasárenském dvoře, kde po apelu začal výcvik. Den za dnem to bylo stejné. S nadávkami a klením je poddůstojníci proháněli po kamenitém terénu, nechali je běhat a skákat, lézt a plazit se, až mnohý z chudáků kadetů měl málem jazyk na vestě.

Pak přišlo šermování kopím, házení oštěpem, střelba z luku, odpoledne jízda na koni a nakonec výuka strategie a taktiky. Pokud někdo z vyčerpaných mladíků přítom usnul, uložil

mu setník trestní výcvik. Mnohý ale snil s otevřenýma očima a ježatý Celsus v tom dosáhl opravdového mistrovství.

Tyto apely se stále opakovaly po několika dnech a běda kadetovi, na jehož zbrani nebo koňském postroji by setník našel i nejmenší skvrnku! Tři dny arestu o chlebě a vodě měl jisté. I když byl Martin nejmladším kadetem celé školy, snášel útrapy tvrdé služby lépe než většina kamarádů. Vyrostl mezi vojáky, byl houževnatý, vytrvalý, poddajný, obratný a trénovaný. Nejraději měl jízdu na koni, a přestože jeho kůň, v žádném případě ušlechtilá krev, bylo pořouchlé a tvrdohlavé zvíře, dokázal jej zkrotit a vůbec na jeho hřbetě nevypadal špatně. Se svou bílou klisnou Glorií to ovšem nemohl srovnávat.

Kamarádství bylo dobré. Mladí kadeti věrně drželi pohromadě, a protože byl Martin vždycky ochotný pomoci, měli ho všichni rádi, navíc též proto, že ani při nejtvrdší službě neztrácel dobrou náladu.

Mezi budoucími vojáky bylo dost křesťanů a mnozí se pokřizovali, než snědli kousek chleba, aniž by však kromě toho projevovali mnoho náboženské horlivosti. Celsus, syn veterána z malé hornoitalské garnizony, byl katechumen, ale nerad si zatěžoval hlavu jinými problémy než otázkou pro něho nanejvýš důležitou, jak to zařídit, aby se každý den dosyta najedl. Chudák chlapec měl pořád hlad a chléb komisárek, který měl stačit na tři dny, mu vydržel nanejvýš na dva. Kdyby mu dobrácký Martin, který s tím uměl lépe hospodařit, vždycky nedal ze svého přídělů, rozplynula by se Celsova potěšitelná okrouhlost jako sníh na slunci.

„Martine!“ vzdychl zas jednou večer. „Nemáš pro mne malý skrojek chleba? Z hladu už vidím bílé myšky!“

„Samozřejmě!“ kývnul Martin a rozlomil svůj chléb na dva díly. „Ale mám podmínku. Zítra v neděli se mnou půjdeš do Portiany.“

„Zítra večer?“ řekl Celsus a nebyl nijak nadšený. „Chtěl jsem jít konečně brzo spát. Mám dohánět strašně moc spánku.“

„Tak dobrá! Pak nechej žaludek kručet!“

„Přece se nebudeš dívat, jak umírám hladem!“ bědoval kamarád.

„Úplně s klidem!“

„Dej mi už kousek chleba! Půjdu s tebou do Portiany. Už mě netrap!“

„Tak jo!“ smál se Martin a přisunul mu větší kousek.

„Ty jsi vyděrač!“ nadával Celsus, žvýkaje plnými ústy, ale dodržel svůj slib a na druhý den společně kráčeli ke kostelu Portiana před hradbami města.

Protože přišli včas, viděli, jak tak čekali v předsíni pro katechumeny, jak se bazilika pomalu plnila věřícími ze všech stavů. Bohatí patriciové přijížděli ve skvělých ekvipážích, vznešené

dámy vystupovaly z nosítek ověšených drahocenným hedvábím. Legionáři přicházeli vojenským krokem, univerzitní profesori v tunikách lemovaných purpurem, řemeslníci, obchodníci, úředníci, vystrojené ženy, bělovousí starci a děti, které ještě chvíli vesele dováděly před kostelem.

Otevřenými dveřmi viděl Martin mozaiku nad oltářem, obraz dobrého pastýře, u jehož nohou byla zlatými písmeny napsána slova: „Já jsem cesta, pravda a život!“

Bazilika byla větší a nádhernější než Boží dům v Ticiniu, ale Martin přesto postrádal tamní povznášející zbožnost. Zdálo se mu, jako by část návštěvníků kostela přišla jen ze zvyku. Dokonce i ve svatyni si mnozí mezi sebou povídali, kývali na sebe, jako by se potkali na tržišti nebo ve veřejných lázních.

Na znamení zvonu začala bohoslužba slova, které směli být přítomní i katechumeni. Po evangeliu na kazatelnu vystoupil mladý kněz. Martina zarazil způsob, jakým mluvil, šermoval rukama jako nějaký herec. Musel se nutit, aby naslouchal. Když se mu to konečně podařilo, lekl se ještě víc obsahu kázání.

Mladý duchovní volal pateticky:

„Podle víry vyvolených Božích, Božích učenců, od těch, kdo mají podíl na moudrosti, od vzdělaných, které vyučoval Bůh, od moudrých ve všech věcech jsem se učil a získal moudrost.“

Martin si zmateně přejel rukou čelo. Nač toto nechutné chlubení ve svatyni? Jeho úžas rostl, když kněz samolibě pokračoval:

„Proto mi dovolte, bratři a sestry, zvěstovat, co mi bylo zjeveno u nohou věhlasných a osvěcených učitelů! Kdysi byl Bůh ve vznešené osamělosti a nebylo nic mimo něho. V nesmírném běhu časů udělal z neexistujícího první stvořenou bytost, podobnou sobě samému, ale přece ne sobě rovnou, a nazval ji Slovo, Moudrost a Syn, aby skrze něho, svého prvního tvora, stvořil nás. Byla tedy doba, kdy nebylo Slovo; neboť je stvořené, byť jako prvotina všeho tvorstva. Nebo by někdo z vás mohl být tak pošetilý, aby věřil, že Syn je stejného stáří jako Otec? Jak potom by byl jeho Synem? A Slovo? Slovo předpokládá někoho, kdo je řekne, a ten, kdo mluví, musí být dřív než ono. Toto je jasný smysl Písma a uráží věčného Otce ten, který ho staví na roveň Synu a tvora vyzvedává jako pravdu.“

Martin se rozrušeně rozhlédl kolem sebe. Copak věřící neslyšeli, jaké bludy přednesl tento kněz? Proč nikdo nevykřikl: „To, co říkáš, odporuje evangeliu, víře církve!“ Což není psáno: „Na počátku bylo Slovo a to slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh“? Ale jak by on, nejmladší kadet vojenské školy, katechumen, se mohl odvážit odporovat knězi?

Pokračování příště

Bílá kronika...

Odvážné svědectví Kristu

1. srpna 1997 poslal Donu Gobbinu čínský biskup ThDr. Peter T. Cheng tento dopis:

Drahý Done Stefano,

prosím, abys mi dovolil, abych byl zapsán mezi kněze Mariánského kněžského hnutí.

Žádám o přidružení z těchto důvodů:

1. Uvědomuji si, ve světě tak zkaženém, jako je náš, nemůže kněz zůstat věrný svému poslání bez zvláštní pomoci Neposkvrněného Srdce Panny Marie.

2. Moje diecéze má zvláštní pouto, které ji váže s Neposkvrněným Srdcem Panny Marie. Když jsem převzal vedení této diecéze Hanyangu 16. ledna 1953, byla většina našich kostelů a našeho majetku zkonfiskována a náboženské úkony byly zakázány. Jelikož situace vypadala zcela beznadějná a já jsem nevěděl, co dělat, abych pokročil kupředu, moje formace, kterou jsem získal v Římě, mi vnukla, abych se zcela spolehl na Neposkvrněné Srdce Panny Marie a svěřil jí každou svou záležitost.

Vystavil jsem v naší katedrále Nejsvětější svátost, sochu Matky Boží jsem umístil na biskupský trůn a pak jsem spolu s kněžími a věřícími zasvětil svou diecézi Neposkvrněnému Srdci Panny Marie a přitom jsme žádali o tyto milosti:

a) aby naše diecéze byla uchráněna moru protipapežské náboženské reformy,

b) abych osobně já, nejslabší ze všech, se nestal Jidášem.

Od doby, kdy jsme se zasvětili Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, uplynulo 45 let. Události ukázaly, že Neposkvrněné Srdce Panny Marie nám udělilo obě požadované milosti, protože dnes v celé Centrální Číně 9000 z 10000 věřících mé diecéze Hanyang je v tajné Církvi, jejímž jsem tajným biskupem.

Navzdory tomu, že naše diecéze utrpěla velké ztráty a že naši věřící tonuli v krvi, potu a slzách, zůstala pevná, pravověrná, a to uprostřed oceánu reformy, kterou provádí komunistická vláda. Přináší tak Kristu odvážné svědectví.

To je vítězství Neposkvrněného Srdce Panny Marie. A proto jako výraz vděčnosti jsme s použitím malého obnosu, který jsme měli, postavili dva malé kostely ke cti Neposkvrněného Srdce Panny Marie.

Aby v dnešní Číně mohli být kněží „katolíky“, musí se zříct jednoty s římským papežem a poslouchat ateistickou vládu v náboženských věcech, v náboženských aktivitách a především

v otázce jmenování biskupů. Toto vládní nařízení se musí přísně dodržovat. Ti, kteří se tomu podřídí, se mají dobře. Ti, kteří neposlechnou, mají zahynout.

Po pravdě řečeno, reformní církvev (Čínská vlastenecká katolická asociace) se podřídila, zatímco „tajná“ církvev nikoliv. Proto je v Číně namířeno pronásledování především proti „tajné“ církvi a jejím biskupům věrným papeži. V celé Střední Číně jedině naše diecéze měla snášet tíhu pronásledování a měla být vymazána již před mnoha lety. S „tajným biskupem“, tzn. prakticky biskupem mimo zákon, se jedná podle slov sv. Pavla: ... (1 Kor 4, 13)

I když všichni trpíme, jsem optimista, protože když Církvev, Kristovo mystické tělo, trpí, utrpení s Kristem a pro Krista ve spojení s Neposkvrněným Srdcem Panny Marie není neštěstím, nýbrž požehnáním a zvláštním privilegiem.

13. září, když policisté s nabitými zbraněmi v rukou mi hrozili, že mě zastřelí, jestliže se nezřeknu jednoty s papežem, odpověděl jsem klidně: „Zastřelte mě! Ale já se jednoty s papežem nezřeknu.“

Nezastřelili mě, zatkli mě a já jsem strávil tvrdých 24 let v žaláři na nucených pracích.

24 let jsem byl ve vězení a nyní mám ještě domácí vězení. Někdy já i moji věřící jsme smutní, když si myslíme, že naše utrpení je již příliš dlouhé (skoro půl století) a konec je v nedohlednu, a to tím spíše, že život vypadá jako vleklá agonie...“ Duch je zajisté ochoten, ale tělo je slabé“ (Mt 26, 41).

A přesto ve všech našich těžkostech a nebezpečích nepřestáváme upírat svůj zrak k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, protože ona je Matkou Boží a Matkou naší, a proto se stará pečlivě, aby nám pomáhala.

A proto, abychom hledali útočiště u ní, rozhodl jsem se připojit se k Mariánskému kněžskému hnutí v naději, že pod její ochranou a s pomocí Tvých modliteb bude naše diecéze Hanyang schopna překonat všechny těžkosti, a jestliže zemřu a sv. Petr mě odmítne u hlavní nebeské brány, Neposkvrněné Srdce Panny Marie mi dovolí vstoupit služebním vchodem.

Se srdečným pozdravem

+ ThDr. Petr T. Cheng

biskup hanyagský

400. výročí smrti sv. Petra Kanisia

Letos v prosinci uplyne 400 let od smrti sv. Petra Kanisia, kněze a učitele církve. Petr Kanisius byl velkým reformátorem církve v době, kdy za protestantské revoluce v 16. století hrozilo nebezpečí, že celé Německo bude protestantské. Vstoupil jako první Němec do

mladého jezuitského řádu a věnoval všechny své síly obnově církve. Velice jasně rozeznal důvody odpadu od víry, jako byla náboženská nevědomost u lidu, mravní úpadek části kléru a oportunistické chování některých knížat a biskupů, kteří od odpadu od víry čekali nárůst své moci a majetku. Nezůstával však při pouhé analýze příčin. V takřka beznadějně situaci byl nositelem naděje pro ty, kteří se snažili o vnitřní reformu a obnovu církve. Byly mezi nimi i korunované hlavy a vlivní občané, muži i ženy z různých vrstev obyvatelstva. Kanisius působil jako kazatel, vydavatel katechismů, vysokoškolský učitel, poradce biskupů a knížat a řadou dopisů vytvořil předpoklady k tomu, že Tridentský koncil, kterého se osobně účastnil, mohl vyvolat opětovný rozkvět katolicismu i v Německu, což pak našlo svůj výraz v době baroka. Působil také v Praze, kde se podílel na založení Klementina. Pro jeho působení byly charakteristické věrnost církvi a oddanost papeži, které přinesly bohaté plody. Jeho loajalita k příznivcům nemohla ovlivnit jeho realistický pohled a kritický postoj, jak tomu bylo v případě jeho vztahu ke knížeti biskupovi Otto Truchseß z Waldburgu. V jednom dopisu do Říma r. 1570 napsal:

S církví v Augšpurku to stojí hůře, než můžete věřit... a tamní biskup zatěžuje své svědomí takovými vinami, že se divím, jak může klidně spát. Prosím, abyste mi prominuli mou otevřenost, ale já mám pana kardinála rád, neboť jsem s ním těsně svázán. Bylo by mi však milejší, kdyby žil bez biskupského úřadu, než že se nyní těší z titulu a ovce, z jejichž vlny je živ, pase nedbale. Ať už se druzí dívají na dočasný prospěch, já se odvolávám na budoucí soud; a na tresty, které čekají na špatné správce, se dívám s největším strachem. Kéž nám Pán otevře oči, abychom poznali naše pastorační povinnosti a naše biskupské úkoly!

O původu růžence (dokončení)

Christof Casetti

Proměna vévodkyně Markéty

Po smrti vévodkyně napsal Adolf z Essenu r. 1434 latinský spis Život lotrinské vévodkyně Markéty Bavorské. Uvedl hned na začátku, že horlivá modlitba růžence zcela proměnila vévodkyni, ze které se stala vzorná a zbožná žena. Její manžel musel vytáhnout dvakrát do války. Vyprosila mu vždy vítězství. Když se jí Adolf ptal, zda se modlila také za zničení nepřátel, odpověděla: „Od té doby, co jsem začala v růženci rozjímat o životě Pána Ježíše, nikdy se za nic takového nemodlím. Podle příkladu Pána na Olivové hoře svěřuji vždy všechno Boží vůli: Pane, ať se nic neděje podle mé vůle, ale podle tvé. To je můj nejvlastnější

úmysl.“ Skrze růženec našla Markéta cestu k Písmu svatému a důvěrně se seznámila s Ježíšem. Adolf popisuje, s jakým úsilím se zasazovala o pomoc chudým a nemocným a zmiňuje se i o mimořádných uzdraveních. Po smrti svého manžela odešla do hospice v Einville a starala se tam o nemocné a poutníky. Zemřela r. 1434 v pověsti svatosti.

Dominik Pruský

R. 1409 se Adolf stal kartuziánským převorem v Trevíru. Toho roku pozdě na podzim zaklepal na fortnu mladý potulný student. Byl to Dominik Pruský. Byl velice nadaný a propadl hráčské vášni. Vedl velmi hříšný život. Měl však v sobě touhu po obrácení. Převor zpočátku neměl důvěru v jeho povolání. Poslal jej proto k jednomu karmelitánovi s pověstí svatosti, u něhož Dominik vykonal svou životní zpověď. Množství hříchů 25letého mladíka karmelitánem tak otřásl, že plakal dojetím. Přesvědčen o jeho duchovním povolání, doporučil zpovědník převorovi, aby jej přijal do řádu.

Vnitřní duchovní boj Dominikův byl překryt těžkým tělesným utrpením. Měl těžký revmatismus, srdeční bolesti a poruchu páteře. Kdykoliv něco zvedl, došlo poškození plotýnek. Po řadu let byl některé dny tak slabý, že nebyl schopen se pomodlit ani jeden Zdrávas.

„Vynález“ růžencových tajemství

Jednou řekl Adolf z Essenu v přítomnosti Dominika svým spolubratřím: „Žádný člověk není tak špatný, aby po roční modlitbě růžence nezaznamenal výrazné zlepšení svého života.“ Tato slova nedala novici pokoj. Snažil se ze všech sil modlit se růženec, tak jak se jej modlil jeho převor. Přes všechno úsilí se mu to nedařilo. Tu dostal nápad rozdělit Kristův život do padesáti vět, které vkládal do jednotlivých Zdrávasů. Těchto 50 vět nazval „klausule“. Tímto způsobem překonal při modlitbě svou roztržitost a prosil Vykupitele za odpuštění všeho, co spáchal, a chválil jej za jeho milosrdenství.

Převor ihned poznal, jaký velký význam má toto zestručnění Ježíšova života v růženci. Vzpomněl si, jak vévodkyně trpěla často při modlitbě bolestmi hlavy, a on sám měl někdy těžkosti se svým způsobem modlitby růžence. Doporučoval tedy všem Dominikovy „klausule“. Poručil svým novicům, aby je opisovali. Bylo tak zhotoveno mnoho listů s tajemstvími, která se v tisících rozešla do celého světa.

Tato nová cesta otevřela věřícímu lidu cestu k růženci a současně posílila zájem o Písmo svaté.

Ze Schweizerisches Katholisches Sonntagsblatt přeložil –lš-

Církevní aktuality

Ve Vatikáně skončil Mezinárodní katechetický kongres. Jeho cílem bylo přispět ke spolupráci kněžské pastorace, řeholního života a činnosti laiků na poli katecheze. Papež přijal účastníky na audienci 17. října. Ve své promluvě řekl Jan Pavel II., že Katechismus katolické církve je mimořádně autoritativním nástrojem katecheze. Katechismus obsahuje zjevenou pravdu ve světle II. vatikánského koncilu, tak jak ji věří, prožívá a oslavuje Církev. Výuka podle Katechismu musí být spojena s výmluvnými příklady života církevního společenství.

Katechisté musí dokázat rozeznat zárodky duchovního života, které lidé v sobě již nesou. Katecheze musí být připravena přinášet odpověď na otázky, se kterými lidé přicházejí. Musí však být také naplněna nadějí a mezi Velikonocemi a konečným příchodem Krista plnit své eschatologické poslání tím, že hlásá království Boží, první Kristův příchod, jeho smrt a zmrtvýchvstání. Výsledek evangelizace se musí odrazit ve všech složkách života, kde musí být konkrétně interpretováno evangelium.

19. října vyvrcholil hold, který vzdal Řím nové učitelce Církve, sv. Terezii z Lisieux. Její ostatky byly přineseny na náměstí Svatého Petra z Lateránské baziliky, kde byly vystaveny k uctívání. Tyto ostatky putovaly týden po několika římských kostelích. Před nedělní slavností se ve Fiesole konaly modlitby noční vigilie. Slavnostní vyhlášení 3. ženy za učitelku Církve provedl Jan Pavel II. v neděli 19. října v 10.00 hod. při slavnostní pontifikální bohoslužbě.

Třetině obyvatel Číny chybí k životu to nejnnutnější. 80 milionů mrzne a hladoví a ještě nikdy se úplně nenasytili rýží. Na 200 tis. dětí žije na ulici. Čína je země, která nejvíce potřebuje křesťanskou solidaritu.

Edit Steinová bude svatořečena v Římě 11. října 1998. Potvrdil to kolínský arcibiskup kardinál Meisner. Blahoslavená Edit Steinová se narodila 12. října 1891 ve Vratislavi v rodině židovského obchodníka. Byla asistentkou filozofa Edmunda Husserla a měla před sebou skvělou vědeckou kariéru. Zjistila však, že odpověď na otázku po smyslu života nenajde ve vědě, ale v katolické víře. 1. ledna 1922 byla pokřtěna a působila pak deset let jako profesorka v klášterních školách. 1933 vstoupila v Kolíně ke karmelitkám. V r. 1942 byla jako Židovka

v Holandsku zatčena a 9. srpna zahynula v koncentračním táboře v Osvětimi. 1. května 1987 ji Jan Pavel II. prohlásil v Kolíně za blahoslavenou.

Důsledky evropské globalizace

Stále se zvětšující finanční impéria v Evropě začínají znepokojovat občany i v nejbohatších státech. Včera NOVARTIS, dnes CS Holding-Winterruth. Podle statistiky muselo jít v roce 1996 jen ve Švýcarsku do konkurzu 10 000 podniků. Statisíce se tak ocitly bez práce a rozmnožily armádu nezaměstnaných. Multimilionáři zvětšují a zabezpečují své zisky, propouštějí zaměstnance a dělníky a stát musí vydávat stále větší prostředky na jejich podporu.

Zemětřesení v Chile si vyžádalo 7 lidských životů. Současně se vyskytlo zemětřesení v Argentině a v Peru. V Řecku vyvolalo paniku zemětřesení s epicentrem ve Středozezemním moři. Mnoho lidí opustilo své domovy a zůstalo přes noc pod širým nebem. Izrael a Portugalsko překvapily katastrofální záplavy.

L'Osservatore Romano